

A Szabadság-sziget rehabilitációja

WWF Magyarország
Siposs Viktória
projektvezető

2009 – 2013

Háttér, elvi alapok / Előzmények

- A WWF Mo. egyik kiemelt fókussterülete a hazai munkában a vizeink, nemzetközileg is kiemelt folyó a Duna
  - Komplex megközelítés: folyó, hullámtér és ártér, tájhasználat, ember és természet összhangja
  - Gyakorlati példa szakmai elveink alátámasztására
  - Miért épp itt? Gát, feltöltődés, vízvezeték
-

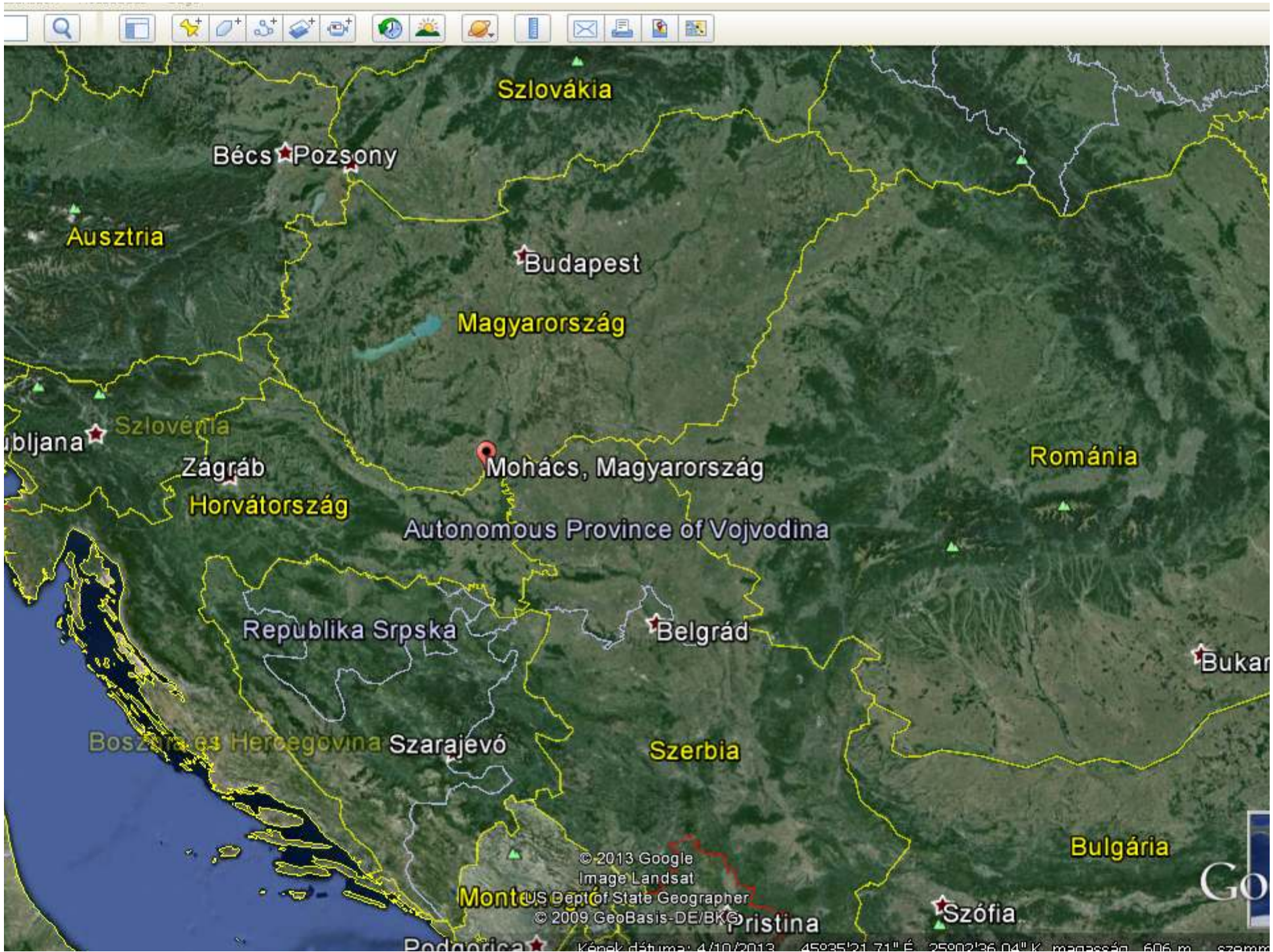
A pályázat bemutatása

- „Közösségi jelentőségű ártéri élőhelyek védelme a Béda-Karapancsa különleges természetvédelmi területen (pSCI) található Szabadság szigeten és mellékágánál” (DUNASZIGÉTERDŐK)
- 2009. január 1. – 2013. december 31., 60 hónap
- EU-s támogatás: 75%, infrastrukturális elem miatt átlag 60%
- Megcélzott élőhely: ártéri puhafa ligeterdők (*Salicion albae*) (91E0)
- Natura2000 terület: HUDD10004 SPA, HUDD20045 pSCI
- Béda-Karapancsa tájegység, a DDNPI része 1996 óta, fokozottan védett
- Teljes költségvetés: 1.795.529 euro, támogatott (eligible) rész: 1.434.529 euro, összesen mintegy 480 millió forint

Megcélzott problémák:

- Invazívok
- mellékág feltöltődése, ezzel a partmenti puhafaliget eltűnése, a sziget és a part egybeolvadása
- Fatermelő erdőgazdálkodás
- Csökkenő vízmennyiség a mellékágban, állóvíz, romló vízminőség

© 2013 Google
Image Landsat
US Dept of State Geographer
© 2009 GeoBasis-DE/BKG

Képek dátuma: 4/10/2013 45°35'21.71" É 16°25'02.36.04" K magasság: 606 m szomsz

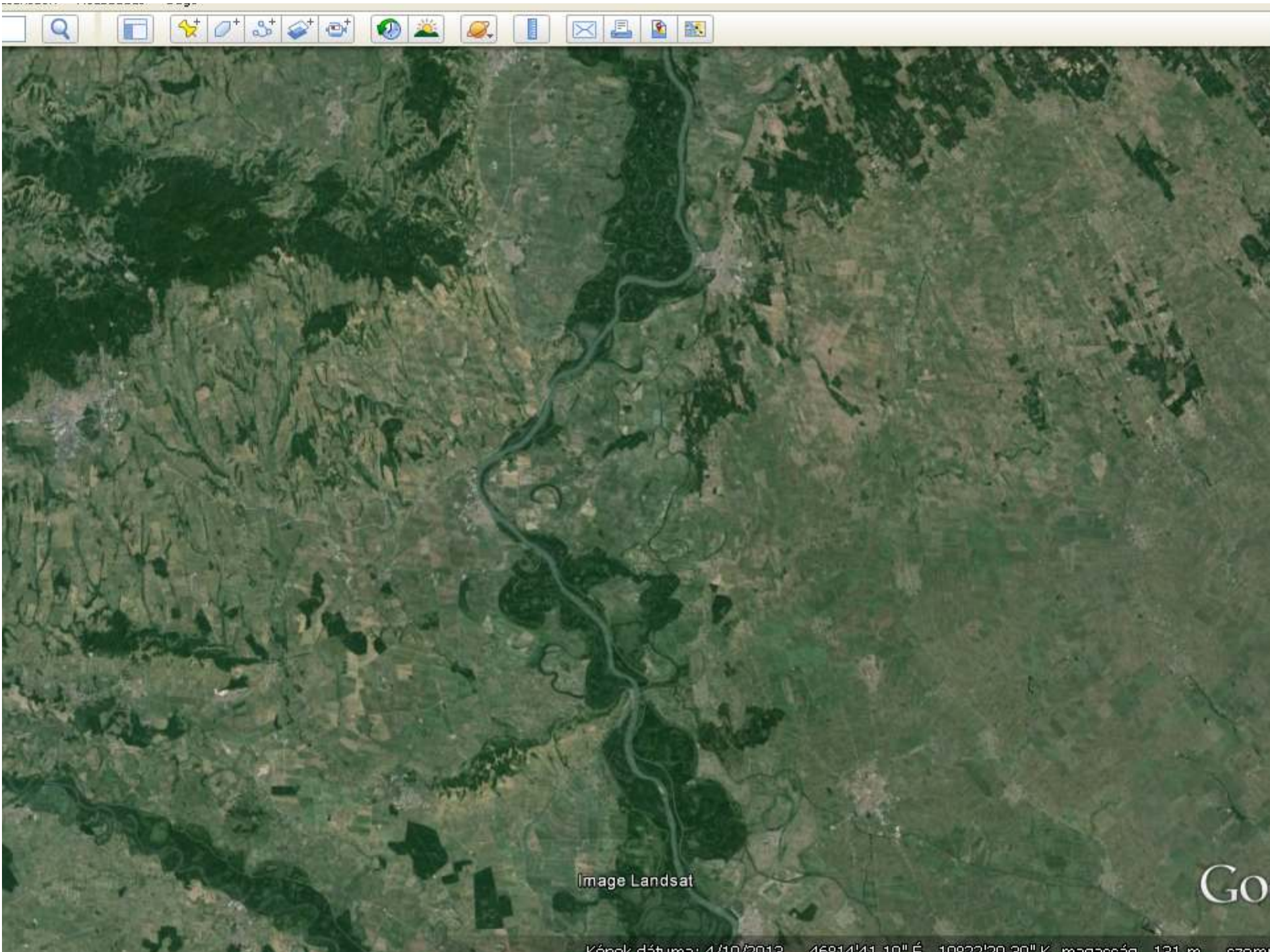

Image Landsat

GO

Képek dátuma: 4/10/2013 46°14'41.10" É 19°22'29.30" K magasság: 131 m szél

Célok

- Ártéri puhafaliget erdő állapotának és helyzetének javítása
  - Invazív fafajok eltávolítása és visszaszorítása a hazai erdő megerősítésével
  - Folyamatos vízáramlás biztosítása a mellékágban
  - Az összefüggések bemutatása és az „ökoszisztéma szolgáltatások” elvének elterjesztése
-

Együttműködő partnerek

Civil szervezet, vezető partner:

- WWF Magyarország

Állami szervezetek:

- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
- Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
- DRV Zrt.

Önkormányzat

- Mohács Város Önkormányzata

Vállalati szféra:

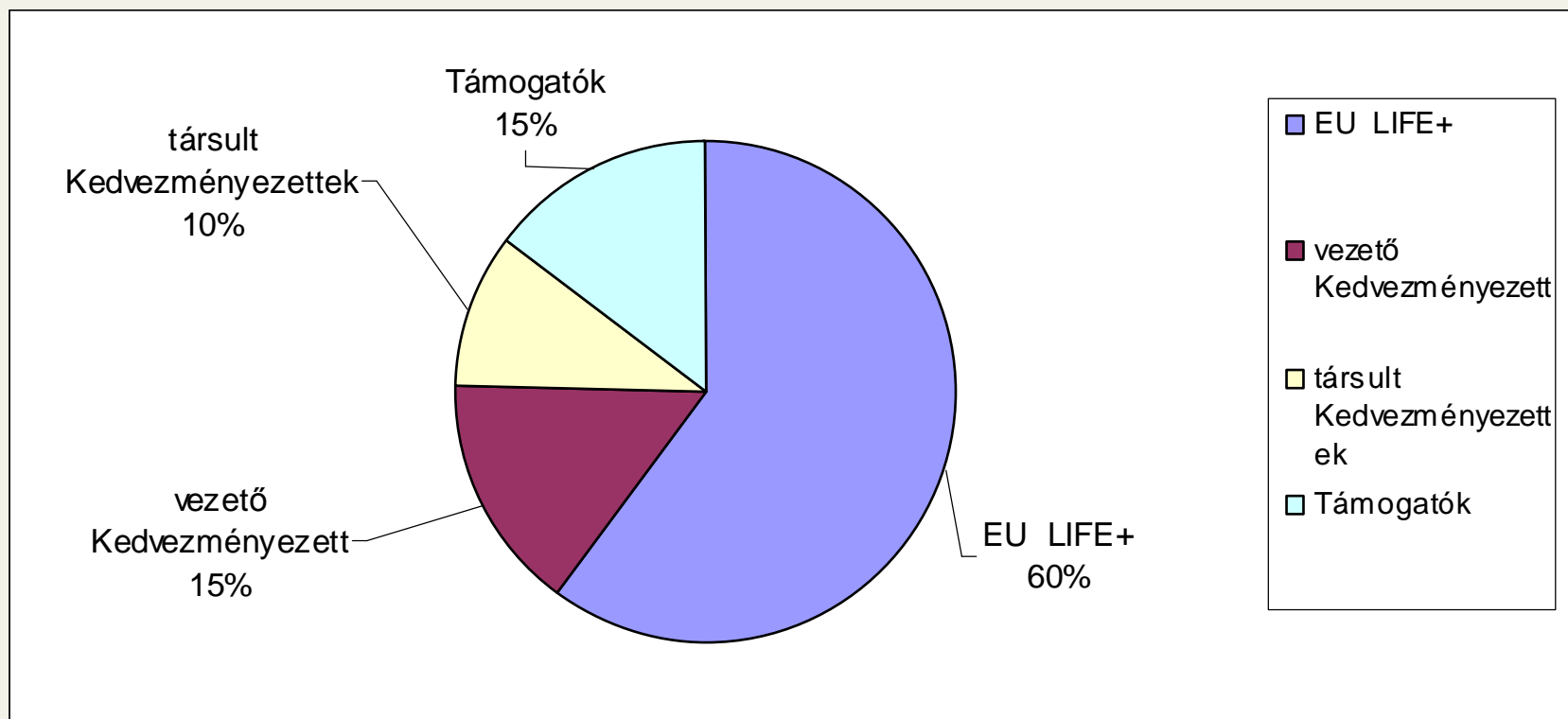
- Coca-Cola Magyarország

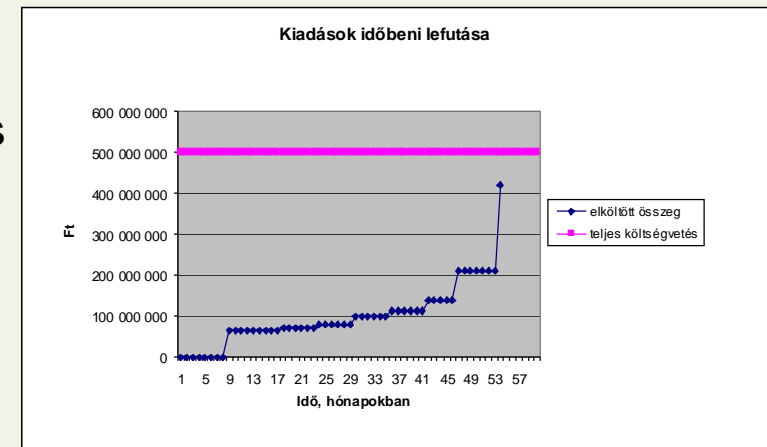
Finanszírozási struktúra

A megvalósítás lépései és ütemezésük

1. év:
(2009)
- Partnerségi Megállapodás
  - szigetvásárlás (47,7 ha, vagyonkezelő: DDNPI)
  - környezeti hatásvizsgálat elvégzése és engedélyeztetése
  - erdészeti tervezés és engedélyeztetés
- 2-3. év:
(2010-11)
- műszaki megoldások kiválasztása
  - vízjogi tervezés és engedélyeztetés
  - nemesnyár ültetvény cseréje természetes erdőre a szigeten
  - invazív irtás
- 4-5. év:
(2012-13)
- a mellékág kotrása
  - vízvezeték kiváltás kivitelezés
  - kőgát megnyitása
  - erdőápolás
  - invazív irtás
  - vízi tanösvény kialakítás
5. év:
(2013)
- Kommunikációs események

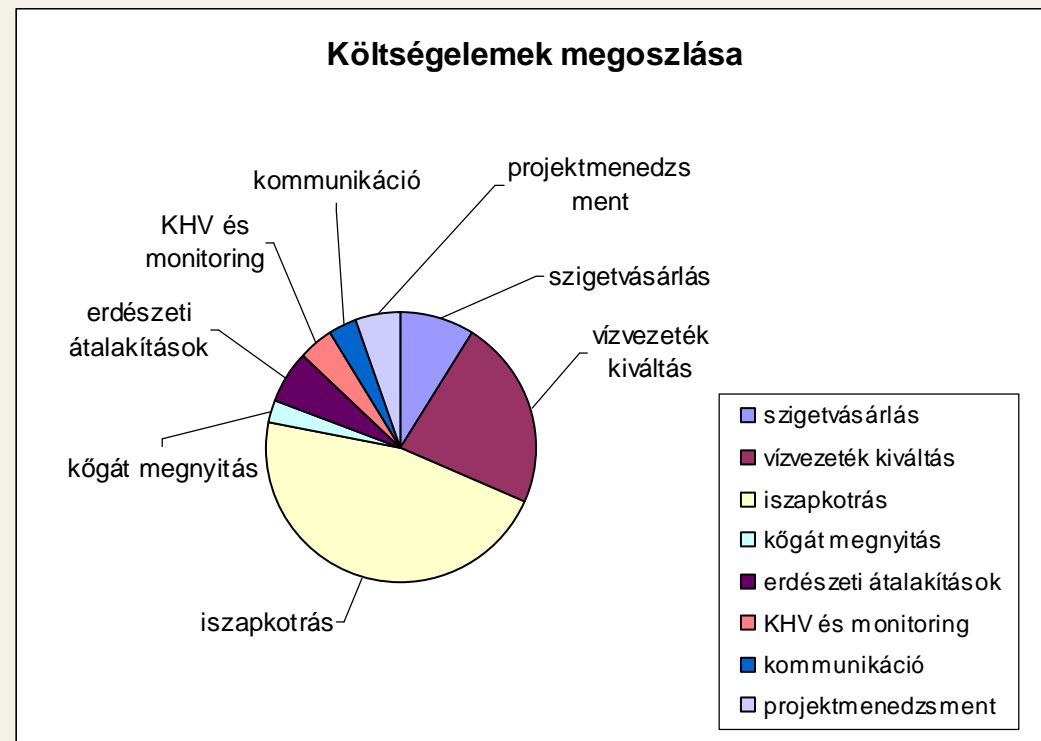

Költségvetés elemekre bontva

- 46% iszapkotrás
- 22,6% vízvezeték kiváltás
- 9% szigetvásárlás
- 6,5% erdészeti átalakítások
- 4,4% KHV és monitoring
- 3,2% kommunikáció
- 2,8% kőgát megnyitás
- 5,4% projektmenedzsment

Az élőhely helyreállítás műszaki adatai

- 160 ezer köbméter kikotort hordalék
- 2 db 70 cm-es vezeték vízvezeték kiváltása, 168,0 fm illetve 175,0 fm fűrt szakasz és összesen 100,0 fm kitakart szakasz a 4 db rákötésnél
- 6000 köbméter kő eltávolítása a kőgát megnyitásakor
- 47 ha ártéri erdőterület DDNPI vagyonkezelésében
- 5 hektár őshonos erdő felújítása, 47 hektár invazívmentes erdő

A legnagyobb természetvédelmi célú kotrás, mely a Duna főmedrét érinti.

Speciális műszaki megoldások – irányított fúrás (Horizontal Directional Drilling, HDD)

Eredmények a természet szempontjából

- A szigeten természet szerű erdő, visszaszoruló invazívok
  - Visszatérő fajok – kedvezőbb életfeltételek nekik
  - Folyik a mellékág, változatosabb ökoszisztéma
-

Mellékhatások, ESS, eredmények az ember szempontjából

- Tisztább kinyert ivóvíz
- Horgászat, halászat
- Evezés, strand, kirándulás

Az élő folyót rendszeresen „alkalmazva”: jobb talajvíz-háztartás, változatos tájhasználat, gazdagabb mezőgazdaság, árvízi védelem.

Következtetések, tanulságok, hosszú távú célok a projekthelyszínen

---

- a mederállapot figyelemmel követése, szükség esetén korrekció
  - a szigeten folyamatos invazív irtás, várhatóan csökkenő szükség
  - élővilág monitorozása
-

További álmok, tervek

- Élő folyók, élő mellékágak, szép szigetek
  - Tájhasználat és árvízvédelem a természetre alapoz
  - Hétköznapi eset az érintettek széles körű együttműködése
-

Köszönjük a figyelmet!

www.szabadsagsziget.hu